100 LET: 1926 - 2026

Rok 1928

Uživatel výplatního stroje: ORION, továrny na čokoládu A. S., sídlo Praha - Královské Vinohrady, Korunní tř. čp 1, 691

Stručný pohled do historie uživatele:

1891

František Maršner z Královských Vinohrad se svou ženou Albínou začali ve sklepních prostorách domu v Balbínoěy ulici vyrábět pochoutku - turecký med.

1897

Zakládají provoz F. Maršner, Královské Vinohrady, později "Továrnu na orientální cukrovinky F. Maršner na Královských Vinohradech v Praze"

Zdroj: wikipedia.org

1901

Firma přejmenovaná na "První českou akciovou společnost továren na orientální cukrovinky a čokoládu na Královských Vinohradech".

V názvu firmy se už objevuje první písmeno křestního jména manželky pana F. Maršnera Albíny Maršner - hlavičkové údaje z firemního formuláře.

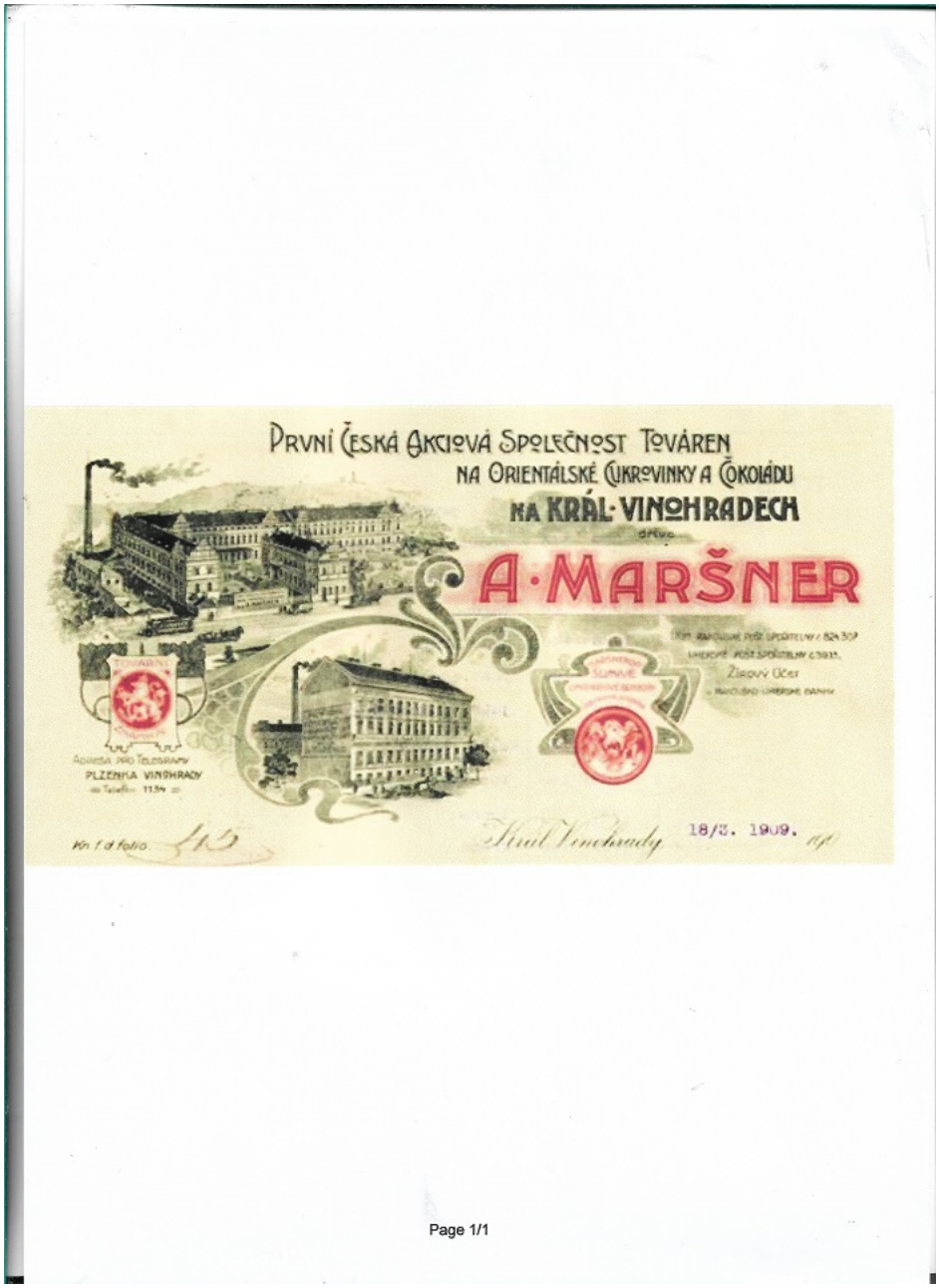

Zdroj: wikipedia.org

1921

Firma přejmenovaná na "ORION, továrna na čokoládu a. s." funguje nepřetržitě do roku 1947

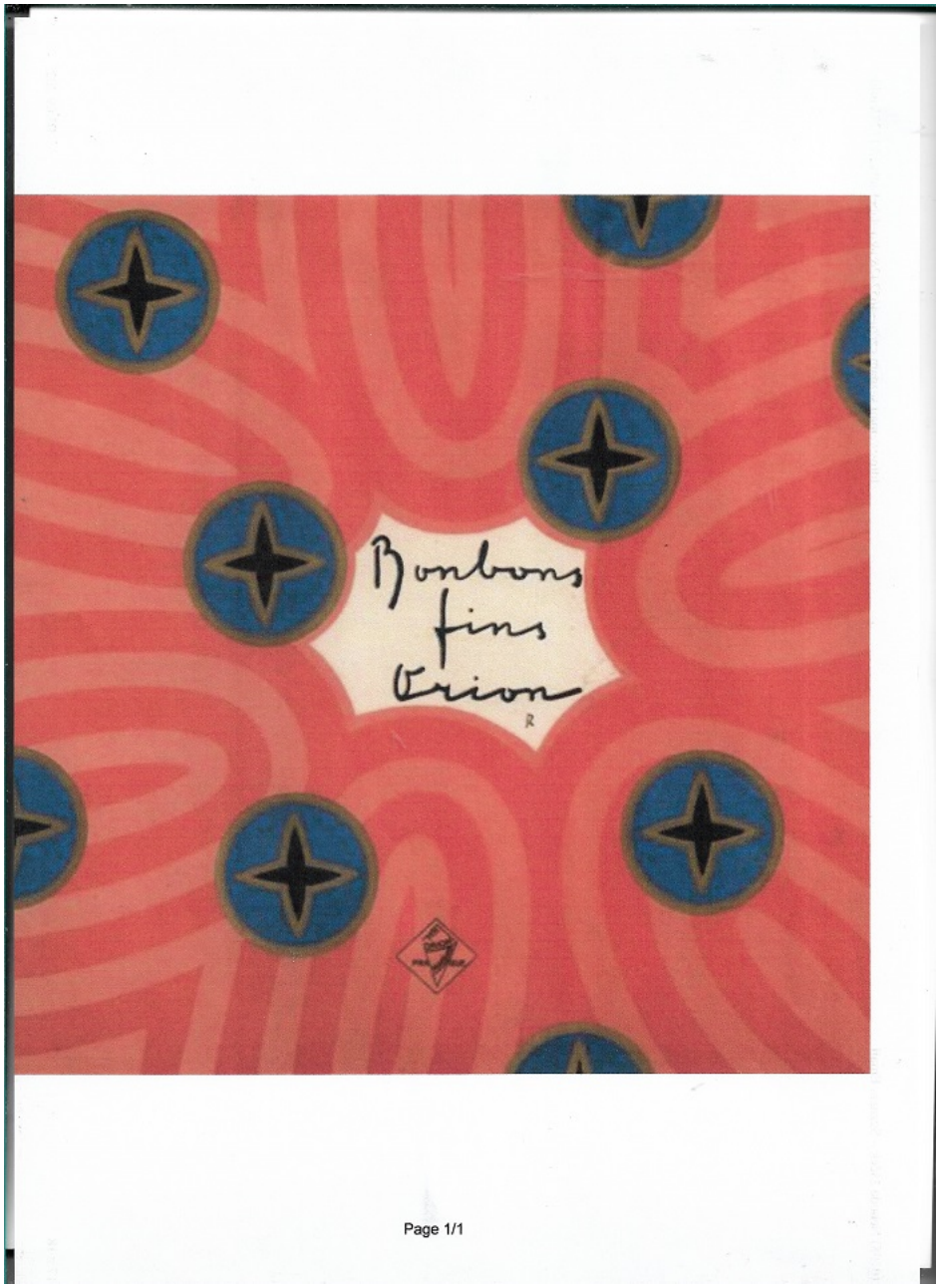

Zdroj: wikipedia.org

1947

Znárodnění, sloučení s Pražskými čokoládovnami, přesídlení do továrny na čokoládu RUPA (RUdolf PAchl), která byla též znárodněna.

1952

Přesun do Modřan

1989

Firmu získává firma Nestlé - přesun provozů z Prahy do Olomouce

VÝPLATNÍ STROJ A JEHO OTISKY

Když se oživil zájem o výplatní otisky v polovině 70. let u nás, tento otisk se dostal jako jeden z prvních pod pohled sběratelů. Díky chybotisku (u druhé varianty se díky měkkému materiálu ohnulo křidélko v označení uživatele). Psal o něm jako první u nás Pavel Jech ve Filatelii.

MODŘANSKÁ HISTORIE

Při probírání nových přírůstků ve své sbírce frankotypů ČSR I jsem si všiml, že některé otisky frankotypu prosluté modřanské Orionky mají ve žíremní značce ohnuté levé křídlo směrem dolů. Dlouho jsem si tuto záhadu neuměl vysvětlit, až se mi dostal do rukou výtisk Filatelistické revue z 1. června 1934. Již v té době totiž na tuto skutečnost upozornil jeden z tehdejších sběratelů, kterému právě v tomto čísle redakce na jeho zjištění odpovídá. Myslím, že i po více než 40 letech, které od té doby uplynuly, neztrácí toto vysvětlení aktuálnost, a to i z toho důvodu, že je toto číslo pro většinu začínajících sběratelů dnes již nedostupné. Na straně 117 se uvádí:

„Stoček, ač vzhledu normálního, je u nás ojedinělým pokusem německé továrny, která jej nerýla, nýbž odlila z matrice. Výhodou mělo zde být, že při eventuelním opotřebení mohl být stoček prostě znovu odlit a ne nákladně znovu ryt. Materiál jest však tak měkký, že se při trhavém pohybu jemná část odloupla a ohnula. Nebylo však možno přilepením, přitavením neb přinýtováním křídélko opraviti a muselo býti odsekнuto a nahrazeno rytým blokem z mosazi. Nasazení jeví se na novém otisku čárou v místě spojení. Data celého průběhu vypadají asi takto: Porušení štočku asi v polovině srpna 1933 až do 24. dubna 1934. Oprava provedena 25. srpna 1934."

Už jsem si myslel, že tím je vše vysvětleno, než jsem si uvědomil, že první z otisků s ohnutým levým křídlem, které vlastním ve své sbírce, nese datum 21. 9. 1934. To znamená necelých pět měsíců po údajně provedené opravě. Naopak první otisk s již přímým levým křídlem mám z 25. 7. 1935.

Z těchto skutečností lze vyvodit závěr, že jestliže uvedená oprava byla vůbec provedena, opravený štoček nevydržel ani pět měsíců a došlo znovu k ohnutí křídla.

Nebo tomu bylo jinak? Arch. A. Jonáš ve své „Studii o československých otiscích frankotypů" z roku 1933 nám přirozeně na tuto otázku odpověď neddává. Nemohl by snad některý z našich starších kolegů tuto historii rozluštit?

Ing. PAVEL JECH

Článek o dvorním výtvarníkovi fy. Orion Zdeňkovi Rykrovi mého autorství se dostal i na stránky klubových webových stránek.

Přednáška Ohlasy Národní výstavy poštovních známek s mezinárodní účastí LIBEREC 2025 - 4.9.2025 Zjistit více

- Užitečné odkazy
- Osobnosti čs. filatelie
- Odborná literatura
- Emisní plány známek ČR (rok 2025)
- Emisní plány známek SR (rok 2025)
- Výsledky anketních otázek
- Návštěvnost stránek
- Mapa stránek

Menu

Klub filatelistů 00-15 Praha

Klub filatelistů, sběratelů specializovaných oborů, založen v Praze v roce 1943

- Vítejte
- Odběr aktualit
- Napište nám
- Stažení souborů »
- Otázky a odpovědi
- Štítky
- Společenská rubrika
- Přednáškové cykly
- O nás »
- Naše weby »
- Velké události – rok 2025 »
- Co nás čeká v září 2025

Navigation

11.7.2016 Specializované obory, Zajímavosti Bez komentářů

Rykrova hvězda ORION stále září

Po mnoha letech zapomnění se koncem června 2016 osobnost Zdeňka Rykra, českého malíře, sochaře, grafika, kreslíře, reklamního designéra, ilustrátora, žurnalisty, scénografa, dostala do všeobecného povědomí. Stalo se tak díky *Národní galerii v Praze*, která 27.5.2016 otevřela brány výstavy děl tohoto významného umělce a ve Veletržním paláci . Výstava je profilem jeho děl včetně jeho úspěchů v reklamním designérství, které mají úzký vztah i ke sběratelství výplatních otisků (výstava končí 28.8.2016).

Není všem dnům konec.

Nedávno jsme objevil ve své sbírce dosud neznámou esej výplatního otisku tohoto uživatele z roku 1928.

Evideční list uvádějící 1. den plnohodnotného použití stroje 3. 4. 1928.

Pod listem celstvost s výplatní otiskem s datem 2. 3. 1928, tedy s datem, kdy stroj neměl ještě

oficiální souhlas použití. Jedná se tudíž ze sběratelského hlediska o eseje (R), z provozního hlediska o zkušební otisk po mechanikově zprovoznění stroje.

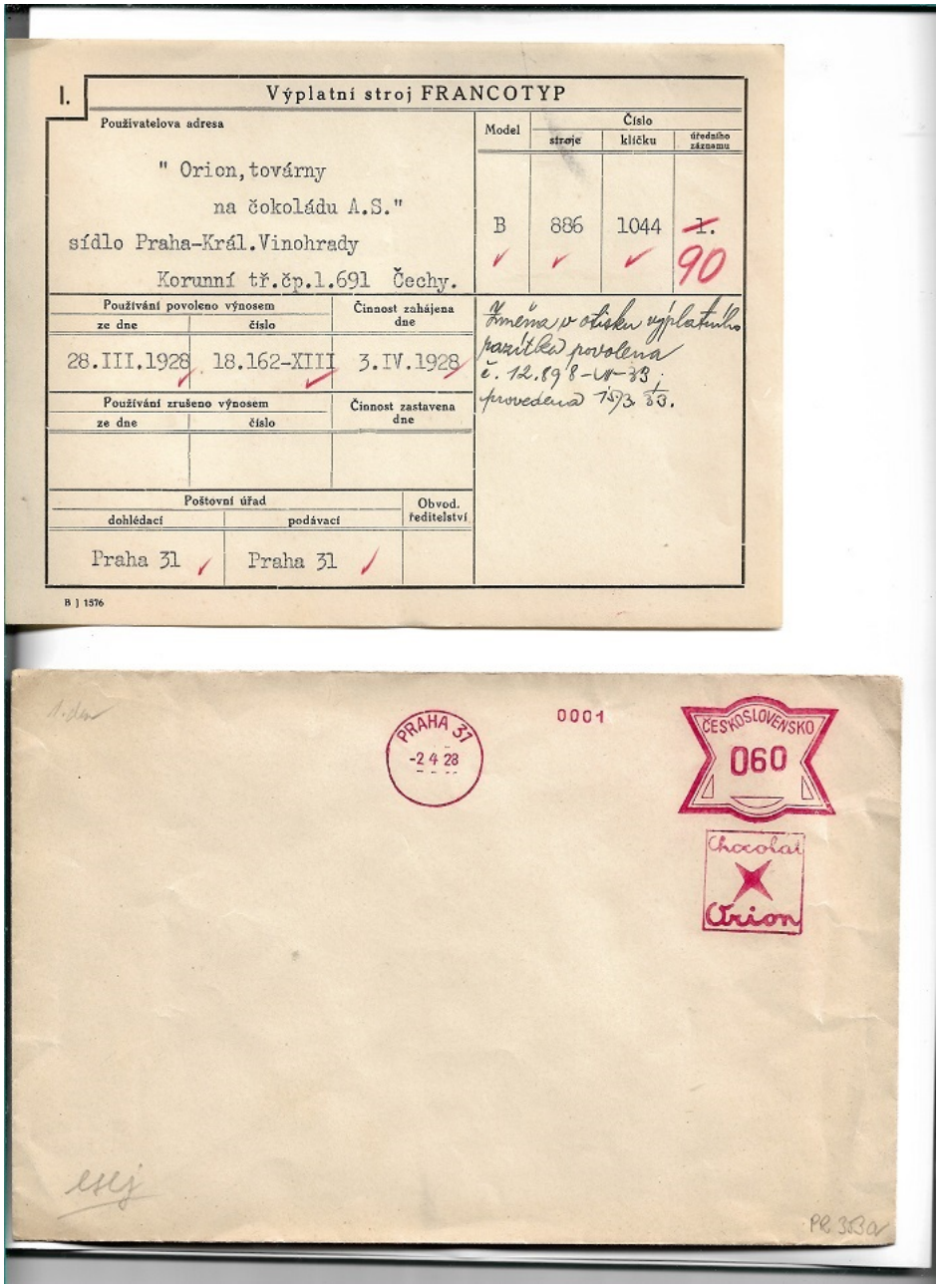

I. Výplatní stroj FRANCOTYP

Používatelova adresa	Model	Číslo stroje	Číslo klíčku	Číslo úředního záznamu
" Orion, továrny na čokoládu A.S." sídlo Praha-Král.Vinohrady Korunní tř.čp.1.691 Čechy.	B ✓	886 ✓	1044 ✓	~~1.~~ 90

Používání povoleno výnosem ze dne	Používání povoleno výnosem číslo	Činnost zahájena dne	Změna v otisku výplatního razítka povolena č. 12.898-IV-33; provedena 7/33 33.
28.III.1928 ✓	18.162-XIII ✓	3.IV.1928 ✓	

Používání zrušeno výnosem ze dne	Používání zrušeno výnosem číslo	Činnost zastavena dne

Poštovní úřad dohlédací	Poštovní úřad podávací	Obvod. ředitelství
Praha 31 ✓	Praha 31 ✓	

B] 1576

PRAHA 31 -2 4 28

0001

ČESKOSLOVENSKO 060

Chocolat Orion

PR 353a

Výplatní stroj: Francotyp, Bafra, číslo 886

Interní souhlas: 28. 3. 1928, oficiální souhlas VMPT č. 13 s datem 23. 4. 1928.

Výplatní otisk sběratelsky: FR6h - 3m (ov) - 1k.

Dohlédací a podaávací pošta PRAHA 31.

Otisk 1. dne (R) - 3. 4. 1928

Pod ním poštou prošlý otisk na celistvost z roku 1930

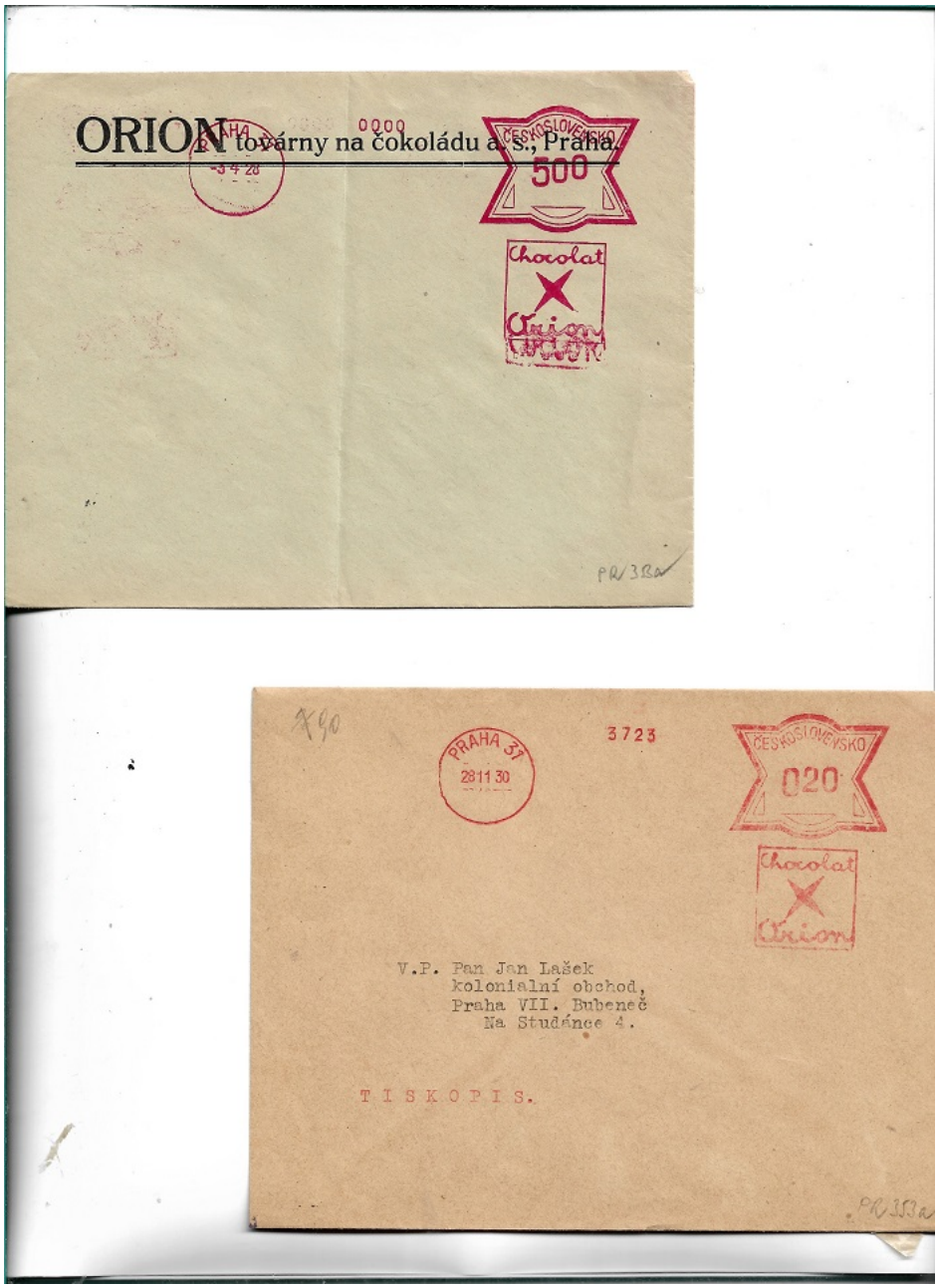

Další pozornost přitáhly otisky 2. varianty s ohnutým shora popisovaným křidélkem v označení uživatele.

Následuje geneze ohnutí a jeho napravení.

PRAHA 37
21 9 34
1461
ČESKOSLOVENSKO
020
Orion
CHOCOLAT-BONBONS
firma
Sprinzels synové
P R A H A
poštovní schránka 180
- 6.9.34 -
PR 8531
PRAHA 37
16 11 34
1086
ČESKOSLOVENSKO
050
Orion
CHOCOLAT-BONBONS
Orion
TOVÁRNY NA ČOKOLÁDU A. S.
V PRAZE
Tit.
František Růžička
obchod koloniální
M i r o v i c e.

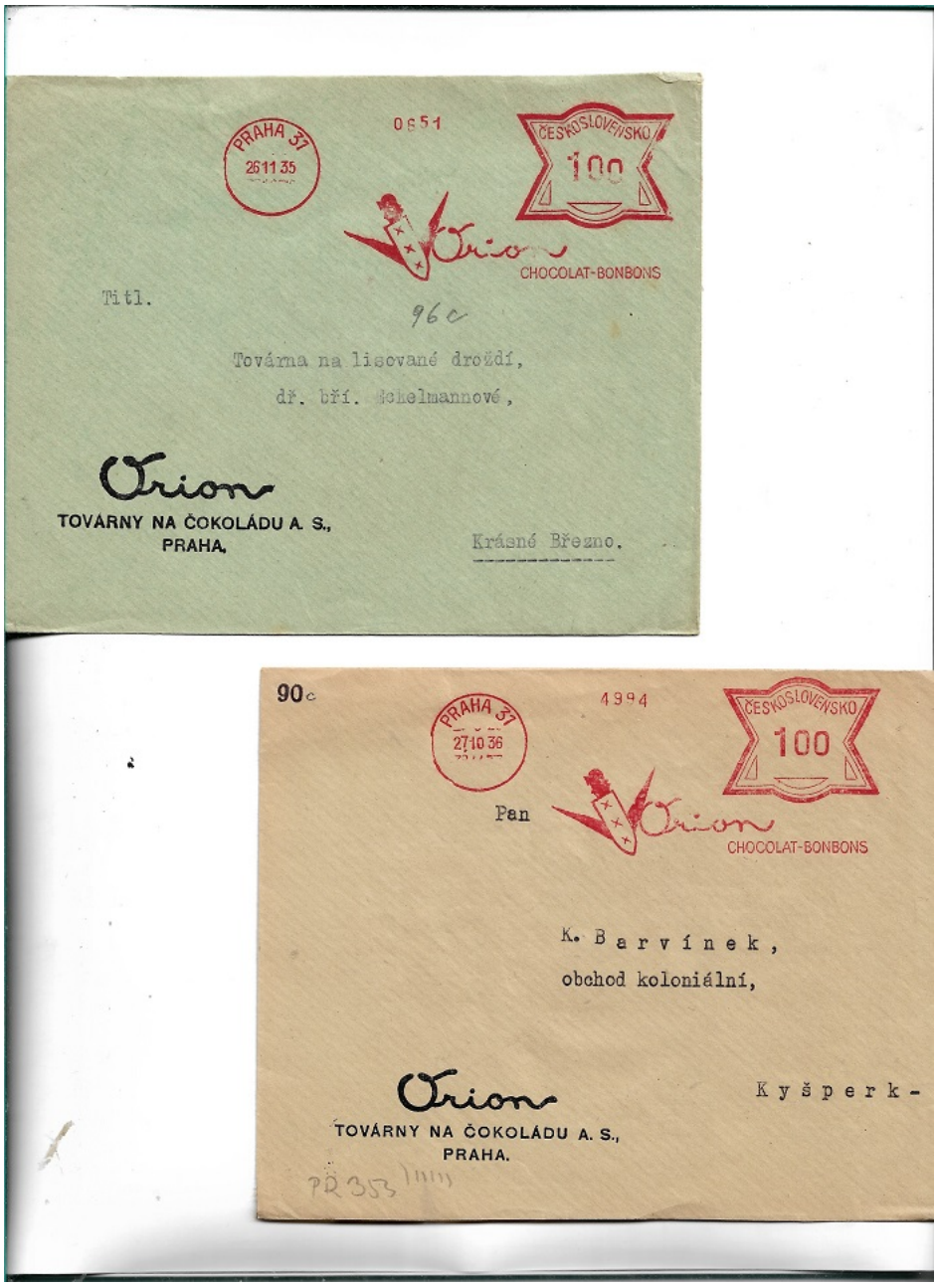
PRAHA 37
25.11.35
0651
ČESKOSLOVENSKO
100
Orion
CHOCOLAT-BONBONS
Titl.
96c
Továrna na lisované droždí,
dř. bří. Schelmannové,
Orion
TOVÁRNY NA ČOKOLÁDU A. S.,
PRAHA.
Krásné Březno.
90c
PRAHA 37
27.10.36
4994
ČESKOSLOVENSKO
100
Pan
Orion
CHOCOLAT-BONBONS
K. Barvínek,
obchod koloniální,
Kyšperk-
Orion
TOVÁRNY NA ČOKOLÁDU A. S.,
PRAHA.
PŘ 353

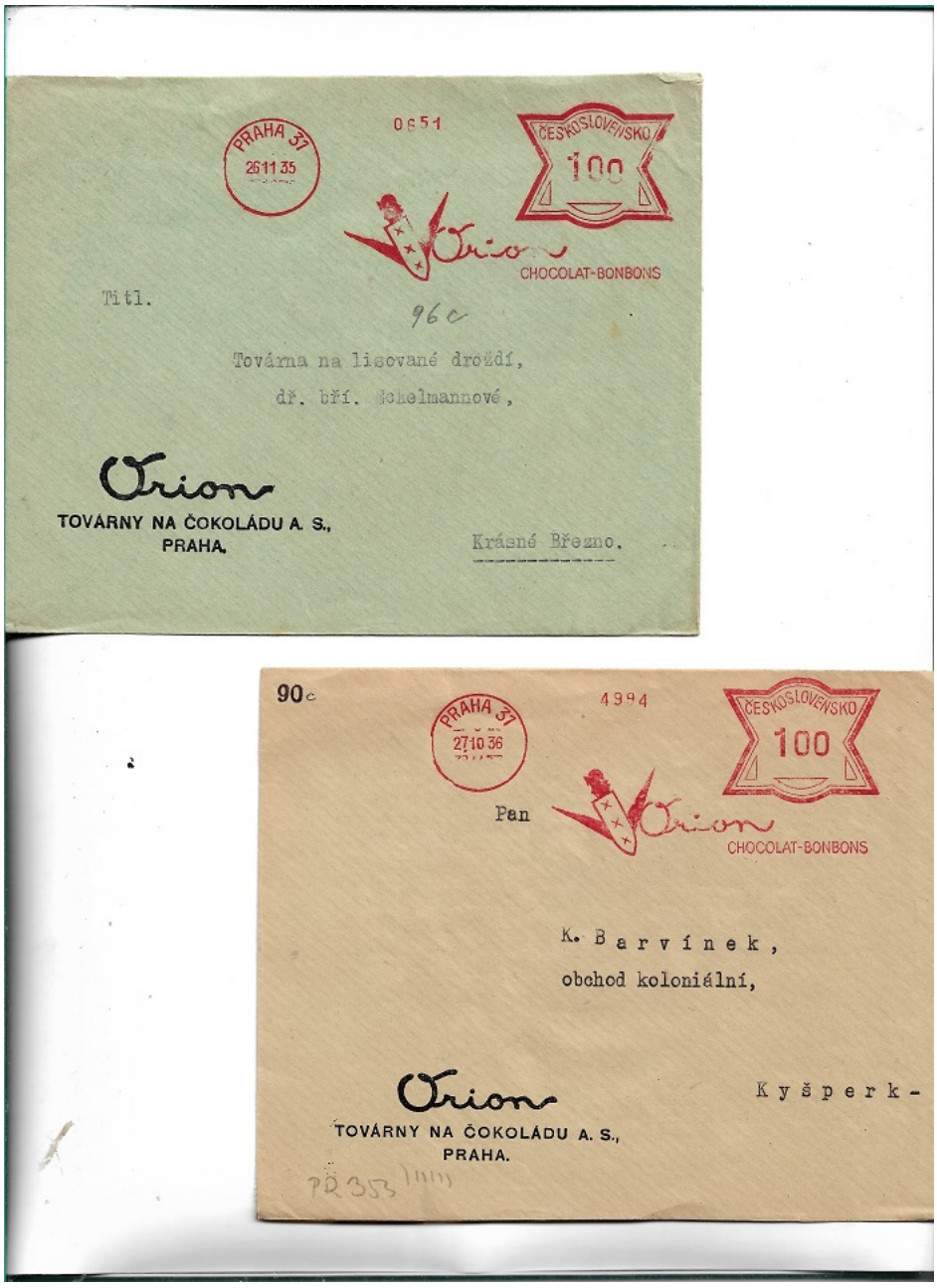

PRAHA 37
26.11.35
0651
ČESKOSLOVENSKO
100
Orion
CHOCOLAT-BONBONS

Titl.

96c

Továrna na lisované droždí,
dř. bří. Schelmannové,

Orion
TOVÁRNY NA ČOKOLÁDU A. S.,
PRAHA.

Krásné Březno.

90c

PRAHA 37
27.10.36
4994
ČESKOSLOVENSKO
100
Orion
CHOCOLAT-BONBONS

Pan

K. Barvínek,
obchod koloniální,

Kyšperk-

Orion
TOVÁRNY NA ČOKOLÁDU A. S.,
PRAHA.

P2353